

INTERVIEW // EDGAR MARTINS

FOTOGRAF MED ADGANG TIL DET LUKKEDE LAND

SKREVET AF // MICHAEL DEE

EDGAR MARTINS ER IKKE SOM ALLE ANDRE FOTOGRAFER. PORTUGISEREN HAR GJORT DET TIL SIT VAREMÆRKE AT SKAFFE SIG VEJ TIL STEDER, DER ER SÅ HEMMELIGE, AT ALLE ANDRE BLIVER NÆGTET ADGANG.

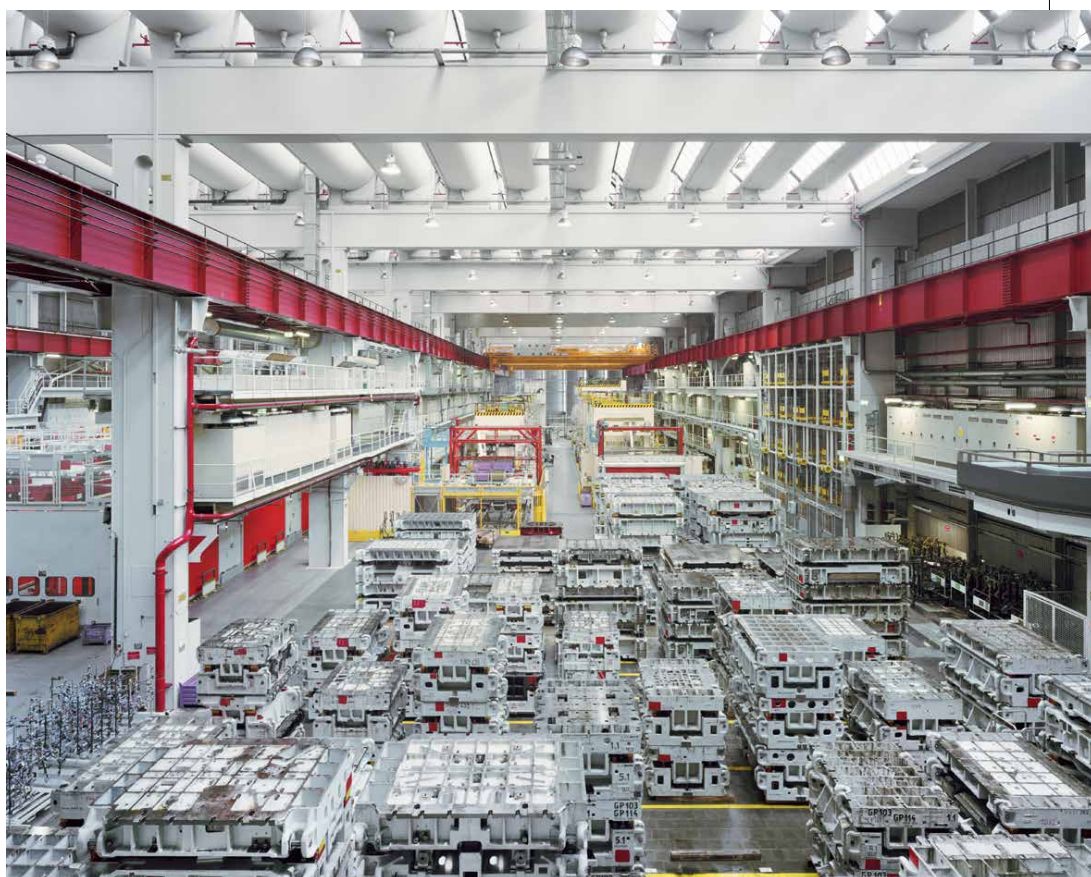
BILGIGANTENS NÅLEØJE

Et af Edgar Martins store projekter var hos BMW. Hvert år siger den bayerske bilproducent nej til cirka 1000 kunsthøfotografere.

OM FOTOGRAFEN

Edgar Martins er født i 1977 i Évora i Portugal, men er opvokset i Macau. Han er uddannet ved London College of Printing and Distributive Trades og The Royal College of Art. Han er især kendt for sine storslåede projekter, der med klar science fiction-inspiration viser, hvad der sker inde bag murene hos store organisationer og virksomheder.

INTERVIEW // EDGAR MARTINS

Han finder vej til steder, som ingen andre fotografer får adgang til. Edgar Martins har med sin unikke taktik skabt store projekter på ellers hermetisk lukkede steder som den europæiske rumorganisation ESA og BMW's fabrikshaller i Tyskland. Fælles for alle billederne er Edgars fascination af science fiction, som har fulgt ham fra barnsben. Men det handler ikke kun om at skabe fantastiske billeder. Edgar Martins værker graver dybt på det filosofiske plan og nærer samtidigt et dybtfølt ønske om at kommentere på vores samtidskulturs fokus på effektivitet og automatisering.

På en forårsdag i 2012 blev passionen for science fiction til en ganske unik adgangsbillet, for her gik Edgar Martins for første gang ind i de hellige haller hos European Space Research and Technology Centre, forkortet ESTEC. Det er et enormt anlæg, som ESA har opført i Noordwijk i Holland.

"Det var en utrolig oplevelse. Næsten ubeskrivelig. Adrenalin'en flød fuldstændig vildt i min krop, og jeg havde svært ved at styre mine følelser. Det var en drøm, der gik i opfyldelse for mig. Jeg nærlæste Jules Verne og H.G. Wells bøger, da jeg var lille, og drømte om at blive astronaut," fortæller Edgar Martins om sit første møde med ESA.

Han blev født i Évora i Portugal i 1977, men voksede op i den daværende portugisiske koloni Macau, der ligger ud for Kina.

"I mine teenageår studerede jeg filosofi og litteratur. Jeg udgav min første bog som 18-årig. Det var en poesibog og et forsøg på at forstå verden omkring mig. Det slog mig, at tælksten var fuld af billeder – og det var det, der ledte mig ind på fotografi," forklarer Edgar Martins om sin vej ind.

I 1996 flyttede Edgar til London for at studere fotografi.

"Jeg tog først en meget teknisk uddannelse for at lære mediet fra grunden – og derefter et rent kunstnerisk studium. Jeg fandt mig til rette på et øjeblik. Man kan have dybe filosofiske hensigter, men fotografi er et visuelt medie, så alt må forenkles og forfines."

Hans første store projekt var "Black Holes & Other Inconsistencies" i 2002. Projektet, der blev til i stenfyldte landskaber på Island og i resterne af udrændte skove i Portugal, rummer talrige associationer til månelandskaber. Associationerne findes også i hans følgende projekter.

"Det er blevet en del af mit udtryk. Ved ikke at have mennesker med i billederne er det lettere for dem, der ser billedet, at sætte sig selv ind i det. Oplevelsen bliver simpelthen mere intensiv," mener Edgar Martins.

For seks år siden satte Edgar Martins sig for at finde derind, hvor almindelige mennesker aldrig kommer. Det har bragt ham ind på et kraftværk og til en by, som det britiske politi har bygget for at træne mandskab i bykampe.

Hvorfor tiltrækkes du af disse lukkede miljøer?

"Offentligheden ved, at disse steder eksisterer, men de ved ikke, hvordan de ser ud. Jeg betragter mig som en opdagelsesrejsende, der kommer derind, hvor ingen fotograf kommer.

GEAR TIL HEMMELIGE STEDER:

■ Edgar har et ultradiont valg af udstyr, idet han skylder på film i storformat og bruger to Toyo Field-kameraer, 6x10" og 6x4". De er udstyret med objektiver fra Rodenstock og Schneider, henholdsvis Grandagon 135 mm F6.8 og Super-Angulon XL 72mm F5.6.

■ Lysel klarer af Elinchrom Quadra Hybrid RX Pack-flashtkit og en ringflash fra Elinchrom.

EDGARS DRENGERØM

■ Sokol-rumdragerne ligger klar i omklædningsrummet på Jurij Gagarin Kosmonauttræningscentret i Stjernebyen i Moskva. Centret er opkaldt efter Gagarin, der var det første menneske i det ydre rum. ■ En del af træningen af ESA's astronauter foregår i denne simulator i Köln i Tyskland. ■ På CSG, der er Europas rumham i Kourou, Fransk Guyana, ligger denne SS Central, som bruges til sikker påfyldning af brændstof. ■ Maxwell er ESA's elektromagnetiske testkammer. Det simulerer rummets komplette tomhed, og isolerer derfor testen mod enhver lyd og alle elektromagnetiske signaler. ■ En rumhjelme ligger klar til brug. ■ Et væld af farver og linjer pryder adgangsbroen til CSG's affyringsrampe til Vega-raketter i Fransk Guyana.

INTERVIEW // EDGAR MARTINS

Og at få tilladelsen er en udfordring," siger Edgar Martins.

Men vejen fra den første idé, til han overhovedet kan overveje at rænde kameraet, er meget lang. Det er vigtigt for ham at understrege projektets seriøsitet, og samtidigt skal han finde fælles fodslag med de gigantiske institutioner.

"Der er mange kriterier, der skal lykkes, før det kan fungere. Organisationer af den størrelse har altid mange forventninger, så det er afgørende at gøre klart, at mit projekt ikke er en form for reklame for dem," forklarer Edgar Martins. Samtidigt er det afgørende for projektet, at medarbejderne gerne vil være med. Entusiasmen skal være der.

"Det er vigtigt, at folk ude på gulvet virkelig engagerer sig og bliver en del af

projektet. Det er ikke nok, at én i organisationens top er entusiastisk og giver grønt lys. Projekterne strækker sig over måneder og nogle gange år, så jeg skal have en rigtig dialog med dem, der arbejder der," understreger han.

Den dialog kan lige så godt tage udgangspunkt i en stor personlig interesse. Derfor er det da også Edgar Martins samarbejde med ESA, der for alvor stikker ud. Det er nemlig den sci-fi-glade fotografs første projekt, der direkte forbinder rumfart med fotografi.

"Der har altid været et element af science

fiction i mit arbejde, men jeg ville virkelig gerne lave et projekt med en direkte forbindelse til rummet. NASA havde allerede et kunstnerprogram, så jeg kontaktede ESA, som er mere lukkede. De har kun i enkelte tilfælde givet pressefotografer adgang til at tage billeder i nogle få lokaler," siger han om sin vej ind.

For at komme i betragtning greb han sin taktik og plan langt mere storstilet an.

Hvad gjorde du?

"Jeg skrev til dem, at jeg gerne ville lave en grundig oversigt over hele ESA og deres samarbejdspartnere. Jeg

ventede nervøst på deres svar. Så kom indbydelsen, og efter vores første møde sagde de god for det. Jeg understregede, at ESA ikke ville få indflydelse på den kreative del af mit arbejde. Kompromiset var, at jeg skulle holde dem underrettede om hvert trin i processen," fortæller han.

Aftalen åbnede døren for Edgars første tur til det store anlæg i Noordwijk, der rummer store faciliteter i ESA. Det er blandt andet stedet, hvor organisationen har sin rumsimulator og Europas største vakuumkammer. En grænseoverskridende oplevelse for science fiction-fanatikeren Edgar Martins.

"ESA i Noordwijk er mere end et anlæg, faktisk er det sin egen by. Det er som at have på den anden planet. Ved det første besøg følte jeg mig mest af alt som et

barn igen. Jeg fik samlet mig sammen, og derefter brugte jeg i alt fem måneder på at researche og planlægge, hvad jeg skulle fotografere. Det mest spændende var selvsagt at stå lige foran en satellit og så sætte kameraet på stativet."

Det blev startskuddet til et projekt, der tog to år at gennemføre. Fotoprojektet hos ESA bragte ham vidt omkring i den store rumorganisations mange kringelkroge. Med til historien hører nemlig, at de europæiske astronauter træner flere forskellige steder, og deres avancerede udstyr udvikles ligeledes mange andre steder end lige i Holland. Det sker så forskellige steder som Rusland, Fransk Guyana, Spanien og i Kasakhstan.

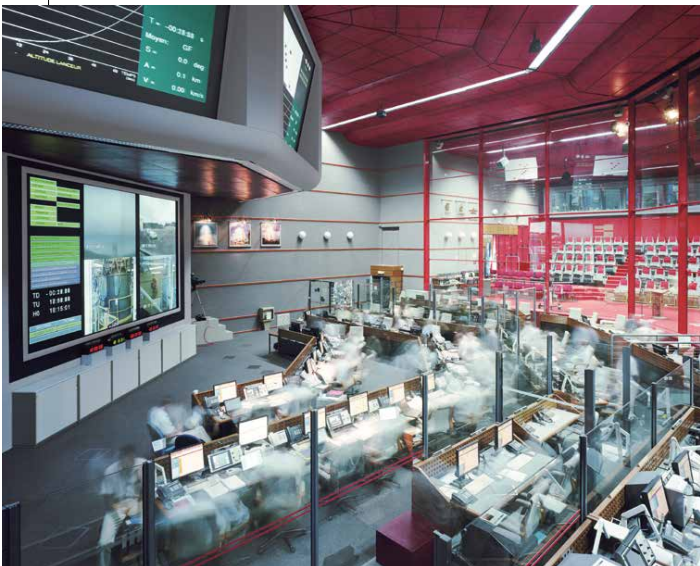
De mange lokationer gav motiver, han ikke forventede at se i første omgang.

I MISSIONENS KONTROLRUM

Den heftige aktivitet er nærmest en tåge i kontrolrummet Jupiter hos CSG i Fransk Guyana, der ligger i Sydamerika.

PRØVEKLUDEN

Edgar Martins har altid fotograferet på film. Et bevidst valg, der betyder, at han ikke har total kontrol over eksponeringen, og sommetider må tage billedet om. Det minder lidt om livet for en testdukke hos BMW.

INTERVIEW // EDGAR MARTINS

"Projektet med ESA tog to år at gennemføre, og jeg havde klare idéer om, hvad der skulle fotograferes. Men på grund af dialogen med de ansatte kom der også uventede idéer frem, som jeg tog med. Et eksempel er noget ragelse, der flød frit rundt i rummet. Det lignede abstrakte skulpturer. Andre steder opstod der bare et fantastisk billede foran mig. Det skete fx i omklædningsrummet på Jurij Gagarin Kosmonauttræningscentret i Rusland, hvor rumdrakterne lå på hylder. Tomme, men alligevel helt fyldte af stemning," husker han.

Helt central for Edgar Martins er kommentaren til det automatiserede samfund, vi lever i. Efter sit storstilede projekt med ESA søgte han nye græsgange. Det industrielle var stadig i fokus, og lokationen europæisk – men her stopper sammenligningsgrundlaget. Edgar fik en god idé, og tog derfor kontakt til BMW i Tyskland.

"Min idé var at fremstille fabrikken, som var den tom for folk, så det så ud som om, at tiden var gået i stå. Det skal være tankevækkende og få folk til at overveje den faste strøm, der præger alles hverdag. BMW tændte på idéen og mente, at det var umagen værd."

Var det svært at skabe variation i billederne?

"Både ESA og BMW er industrielle miljøer, så der opstår en vis homogenitet. Men der var så meget at tage billeder af, at der kom variation. Når jeg vælger motiverne ud, så sker det ud fra forskellige kriterier. Ved nogle er det et stærkt visuelt koncept, mens jeg søger en stemning i andre," siger Edgar Martins om sin fascination af disse miljøer.

De to projekter fra ESA og BMW fik stor opmærksomhed, men Edgars nye projekt går i en helt anden retning.

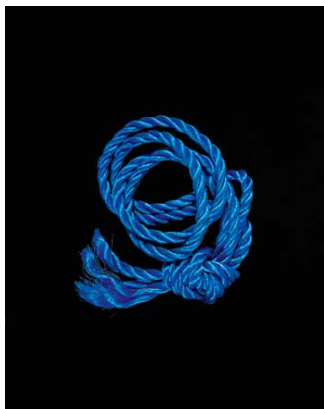
"Jeg trængte til en ny udfordring. Mit nye projekt handler om død, altså den voldsomme død i form af mord og selvmord, for død har i de seneste 100 år skudt alt andet til side i vores kultur. En grim impuls til projektet kom også, da en af mine nære venner blev myrdet," forklarer han.

Det nye projekt, der bærer titlen "Soliloquies and Soliloquies", som bedst kan oversættes til "Enetaler og monologer". Det adskiller sig fra de andre på den måde, at han ikke planlægger noget på forhånd. De første billeder er taget, hvilket er sket i samarbejde med det portugisiske institut for retsmedicin.

"Idéerne kom først, da jeg stod inde i arkivet. Her kunne jeg se materialer fra gamle sager. Alt fra selvmordsbreve til gamle fotografier og mordvåben var der. Hos politiet fik jeg muligheden for at fotografere et reb, som en person hængte sig i blot to dage forinden. Døden kommer virkelig tæt på én i sådan et projekt. Det handler om at arbejde med stor empati, og projektet er jo omgivet af juridiske og etiske faldgruber. Derfor har jeg hele tiden ført en aktiv dialog med supportgrupper og politiet," fortæller han om projektet, der fortsat er i gang.

"Jeg har flere idéer, men den, som frister mig mest for tiden, handler om fængsler og de indsatte. Det er et stort emne, som jeg ser mange interessante aspekter i," siger Edgar Martins om sine fremtidsplaner, der igen kan sende ham ind bag de døre, de færreste mennesker når at se indersiden af. ■

DET SKAL VÆRE
TANKEVÆKKENDE
OG FÅ FOLK TIL AT
OVERVEJE DEN FASTE
STRØM, DER PRÆGER
ALLES HVERDAG.

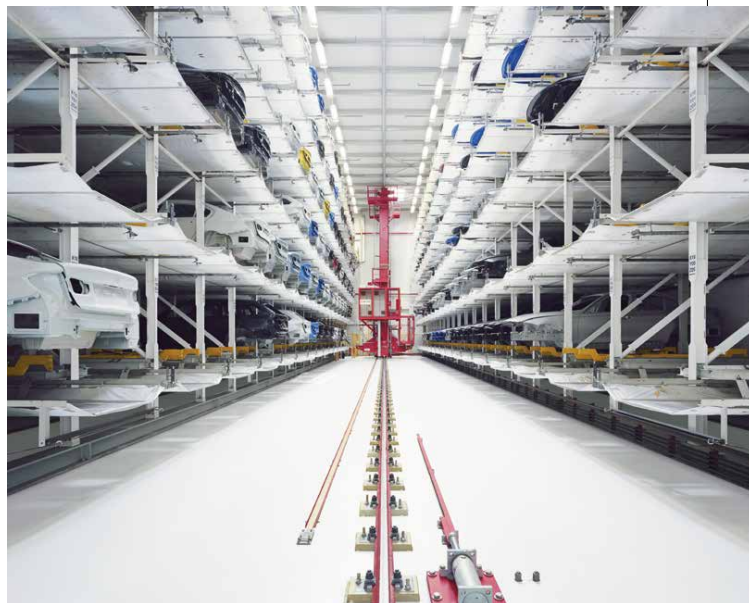

INAKTIVE AKTIVITETER

Edgar Martins bruger ofte lange eksponeringer på mellem fire og 45 minutter, så der ikke ses nogen mennesker på billederne. Men i virkeligheden var der aktivitet hele tiden. Det gælder fx dette billede fra BMW, hvor en ny bil er ved at blive til.

NÅR DØDEN KOMMER TÆT PÅ

Edgar Martins går helt tæt på i sit nyeste projekt. Selv om meget af materialet, han arbejder med i projektet om døden, er af historisk karakter, så gælder det ikke alt. Et eksempel er dette reb, som en person hængte sig i to dage før dette billede blev taget.

MASKINERNES OVERTAG

BMW-projektet hedder 00.00.00. Det skal stoppe tiden og få folk til at fundere dybere over samfundskulturen. Om vores forhold til teknologi og dens indflydelse på vores fælles sociale og kulturelle bevidsthed.

INTET PROJEKT UDEN PENGE

Edgar Martins finansierer sine projekter med bidrag fra forskellige kunst- og kulturfonde. Sådan har det været, siden han begyndte som 18-årig. Dengang sendte han 200 breve til fonde og fik svar på omkring fem procent af dem, men han fortsatte. Det giver økonomi til Edgars projekter, der tager flere år at skabe.

■ En anden indtægtskilde for Edgar Martins er bøgerne, som er din mulighed for at få projekterne hjem på stuebordet. Du kan se mere på themothhouse.com og edgarmartins.com.

